

DF-002-001408

Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

**Business Management - IV
(Marketing Research) (Elective-1)
(New Course)**

Faculty Code : 002

Subject Code : 001408

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બંને વિભાગના પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપો.
(2) વિભાગ-2 ના દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

વિભાગ - 1

- 1 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (M.C.Q.) : 20
- (1) બજાર સંશોધનના કેન્દ્રમાં કોણ છે ?
- (A) વેપારી
(B) હરીફો
(C) ગ્રાહક
(D) વિતરકો

(2) વીસમી સદીના ઉત્તરાર્ધને _____ ના યુગ તરીકે ઓળખાવી શકાય.

- (A) બજાર ક્રાંતિ
- (B) ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ
- (C) સામાજિક ક્રાંતિ
- (D) મજૂર ક્રાંતિ

(3) નિયોજિત બજાર સંશોધન કયો ખ્યાલ સ્વીકારે છે ?

- (A) અમર્યાદિત બજાર સંશોધન
- (B) સેવા બજાર સંશોધન
- (C) મૂડી બજાર સંશોધન
- (D) મર્યાદિત બજાર સંશોધન

(4) મોટાભાગના સંશોધનોમાં શેની ચકાસણી થાય છે ?

- (A) નમૂનાઓની
- (B) સમસ્યાની
- (C) આંકડાશાસ્ત્રીય પૃથક્કરણની
- (D) ઉત્કલ્પનાની

(5) સંશોધનના અંતે કેવા પરિણામો પ્રાપ્ત થશે તેની આગાહી કરતાં વિધાનો એટલે

_____.

- (A) ઉત્કલ્પનાઓ
- (B) સમીક્ષા
- (C) હેતુઓ
- (D) ક્ષેત્ર અભ્યાસ

- (6) બજાર સંશોધનની રૂપરેખામાં પ્રથમ સોપાન કયું છે ?
- (A) માહિતી એકત્રીકરણ
 (B) ચલોની ઓળખ
 (C) સમસ્યાની ઓળખ
 (D) પરિણામોનું અર્થઘટન
- (7) ગૌણ માહિતી એકત્રીત કરવાનો કયો પ્રવાહ નથી ?
- (A) સરકારના પ્રકાશન (B) પ્રશ્નાવલી
 (C) આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રકાશન (D) ઓડિટ અહેવાલ
- (8) સામયિક, વર્તમાનપત્ર, જાહેર થયેલ સાહિત્ય વગેરે માહિતી એકત્રીત કરવા માટેના ઉદ્દગમ સ્થાન _____ છે.
- (A) ગૌણ માહિતી
 (B) પ્રાથમિક માહિતી
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) એક પણ નહિ
- (9) સરળ યાદચ્છિક નિદર્શ ક્યારે વધુ અસરકારક થાય ?
- (A) સમષ્ટિમાં વિવિધતા ન હોય
 (B) સમષ્ટિ ખૂબ મોટી ન હોય
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) સમષ્ટિ ખૂબ મોટી હોય

(10) શેમાંથી પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા પાત્રોનો નમૂનો લઈ સંશોધન ક્રિયા હાથ ધરાય છે ?

- (A) માહિતી સંસાધન
- (B) વ્યાપ વિશ્વ
- (C) નમૂના કદ
- (D) એકપણ નહિ

(11) કઈ કિંમત વિતરણને બે સમાન ભાગમાં વહેંચે છે ?

- (A) મધ્યક
- (B) મધ્યસ્થ
- (C) Z Test
- (D) બહુલક

(12) પ્રમાણિત વિચલન એ શેનું માપ છે ?

- (A) પ્રસારમાન
- (B) આવૃત્તિ વિતરણ
- (C) વિચલનાંક
- (D) મધ્યવર્તી સ્થિતિ

(13) ઓન-લાઈન બજાર સંશોધનનું શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણ કયું છે ?

- (A) ઈ-મેઈલ સર્વે
- (B) ડેલ્ટા કેબલ સર્વે
- (C) બુલેટીન
- (D) ગ્રીન ફિલ્ડ ઓન-લાઈન સર્વે

(14) આંકડાશાસ્ત્રીઓ કઈ ઉત્કલ્પના વધુ પસંદ કરે છે ?

- (A) વિકલ્પ ઉત્કલ્પના
- (B) મિશ્ર ઉત્કલ્પના
- (C) શૂન્ય ઉત્કલ્પના
- (D) પ્રાયોગિક ઉત્કલ્પના

(15) સારી નિદર્શ ડિઝાઈનનું લક્ષણ છે.

- (A) તર્ક ઉપર આધારિત
- (B) વેચાણ ઉપર આધારિત
- (C) ખરીદી ઉપર આધારિત
- (D) રોકડ પર આધારિત

(16) કાય-સ્કવેર (X^2) પરિક્ષણ મુખ્યત્વે કયા પરિક્ષણ માટે વપરાય ?

- (A) પ્રાયલ પરિક્ષણ
- (B) બીન પ્રાયલ પરિક્ષણ
- (C) (A) અને (B) બંને
- (D) એકપણ નહિ

(17) નિરાકરણીય પરિકલ્પના સાચી હોય અને પરિક્ષણ દ્વારા તેનો અસ્વીકાર કરવામાં આવે તો આવી ભૂલને _____ ભૂલ કહે છે.

- (A) પ્રકાર-4
- (B) પ્રકાર-3
- (C) પ્રકાર-2
- (D) પ્રકાર-1

(18) ગ્રાહકની ટેવો, એની અભિરુચિ અને તેમનાં વલણનો અભ્યાસ એટલે

_____.

- (A) વાણિજ્ય સંચાલન
- (B) ઉત્પાદન સંચાલન
- (C) બજાર સંશોધન
- (D) એકપણ નહિ

(19) સમય અને નાણાંના સંદર્ભમાં, ગૌણ માહિતી એ _____.

- (A) ખર્ચાળ છે
- (B) ઉડાઉ છે
- (C) વિલંબ કર્તા છે
- (D) કરકસર યુક્ત છે

(20) ક્ષેત્ર નિદર્શન _____ પસંદગીની પદ્ધતિ છે.

- (A) નાના સર્વે
- (B) મોટા સર્વે
- (C) નાના-મોટા સર્વે
- (D) સરળ સર્વે

વિભાગ - 2

2 બજાર સંશોધન એટલે શું ? તેનાં કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

2 બજાર સંશોધનની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. 10

3 સંશોધનમાં સમસ્યાની ઓળખ અને ઉત્કલ્પનાઓ વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો. 10

અથવા

3 સંશોધનના નિશ્ચાયક પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 10

4 નિરીક્ષણ એટલે શું ? તેનાં લક્ષણો સમજાવો. 10

અથવા

4 ગૌણ માહિતી એટલે શું ? ગૌણ માહિતીના પ્રાપ્તિસ્થાનો સમજાવો. 10

5 નિદર્શન પસંદગીની કોઈપણ પાંચ પદ્ધતિઓ સમજાવો. 10

અથવા

5 નિદર્શન પસંદગીની ઉપયોગિતા અને મર્યાદા સમજાવો. 10

- 6 સંશોધન અહેવાલ તૈયાર કરતી વખતે કયા મહત્વના મુદ્દાઓનો સમાવેશ કરવો જોઈએ ? 10

અથવા

- 6 ટૂંકનોંધ લખો : 10
- (i) પ્રમાણિત વિચલન
- (ii) નિદર્શન ભૂલ અને બિન નિદર્શન ભૂલ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write answers of both sections in main answer sheet.
- (2) All questions of Section-2 carry equal marks.

SECTION – I

- 1 M.C.Q. : 20
- (1) Who is the centre in marketing research ?
- (A) Trader
- (B) Competitors
- (C) Consumer
- (D) Distributors

- (2) The later part of 20th century to be known as _____ era.
- (A) Market Revolution
  - (B) Industrial Revolution
  - (C) Social Revolution
  - (D) Labour Revolution
- (3) Which approach is accepted by applied market research ?
- (A) Unlimited market research
  - (B) Service market research
  - (C) Capital market research
  - (D) Limited market research
- (4) What is tested in most of the researches ?
- (A) Samples
  - (B) Problem
  - (C) Statistical Analysis
  - (D) Hypothesis
- (5) _____ means predictive statements which shows what would be results of the research at the end.
- (A) Hypothesis
  - (B) Evaluation
  - (C) Objectives
  - (D) Field study

- (6) What is the first step in proposal of marketing research ?
- (A) Data collection
  - (B) Identification of variables
  - (C) Identify problem
  - (D) Interpretation of results
- (7) Which is not the sources of collection of secondary data ?
- (A) Government Publications
  - (B) Questionnaire
  - (C) International publications
  - (D) Audit Report
- (8) Periodical, Newspaper, published literature etc. are the sources to collect _____.
- (A) Secondary data
  - (B) Primary data
  - (C) Both (A) and (B)
  - (D) None of these
- (9) Simple Random sampling is very effective if the .....
- (A) Population is not much Heterogeneous
  - (B) Population is not very large
  - (C) Both (A) and (B)
  - (D) Population is very large

- (10) From where the sample of representative unit is taken for the process of research ?
- (A) Data Resources
  - (B) Universe
  - (C) Sample Size
  - (D) None of these
- (11) Which value divides the distribution into two same parts ?
- (A) Mean
  - (B) Median
  - (C) Z test
  - (D) Mode
- (12) What is a measurement of standard deviation ?
- (A) Dispersion
  - (B) Frequency Distribution
  - (C) Co-efficient of variance
  - (D) Central Tendency
- (13) The best example of on-line marketing research means_____.
- (A) E-mail survey
  - (B) Delta cable survey
  - (C) Bulletin
  - (D) Greenfield on-line survey

(14) Which hypothesis is very much preferred by statisticians ?

- (A) Alternative Hypothesis
- (B) Mixed Hypothesis
- (C) Null Hypothesis
- (D) Experimental Hypothesis

(15) Characteristic of a good sample design is _____.

- (A) Based on Logic
- (B) Based on sales
- (C) Based on purchase
- (D) Based on cash

(16) Chi-square (X^2) test applied to test mainly

- (A) Parametric test
- (B) Non-parametric test
- (C) (A) and (B) both
- (D) None of these

(17) Rejection of Null Hypothesis which is true is called _____ error.

- (A) Type-4
- (B) Type-3
- (C) Type-2
- (D) Type-1

(18) The study of consumers habits, aptitudes and their trends means_____.

- (A) Business Management
- (B) Production Management
- (C) Market Research
- (D) None of these

(19) In reference to Time and Money secondary information is _____.

- (A) Expensive
- (B) Extravagant
- (C) Time consuming
- (D) Economical

(20) Area sampling is a _____ selection method.

- (A) Small survey
- (B) Large survey
- (C) Small-large survey
- (D) Simple survey

6 While preparing research report which important points to be included ? 10

OR

6 Write notes : 10

(i) Standard Deviation

(ii) Sampling error and non-sampling error.
